

OBSAH

ÚVOD	9
I. TEORETICKÁ ČASŤ	11
1. PRÁVNA VEDA A TEÓRIA PRÁVA	12
1.1. História právnej vedy	15
1.1.1. Vznik a formovanie prirodzenoprávnych teórii .	15
1.1.2. Vznik a formovanie právneho pozitivizmu, právneho realizmu a sociologickej jurisprudencie	17
1.1.3. Právny pozitivizmus a jusnaturalizmus v 20. storočí	23
1.1.3.1. Právny pozitivizmus v 20. storočí	23
1.1.3.2. Inštitucionalizmus.....	27
1.1.3.3. Ekonomická analýza práva.....	27
1.1.4. Jusnaturalizmus v 20. storočí	36
1.2. Systém právnej vedy.....	39
2. PRÁVO A SPOLOČNOSŤ.....	41
2.1. Od <i>societas</i> k občianskej spoločnosti	43
2.2 Právne vedomie	44
2.3. Axiologické problémy práva	46
2.3.1. Hodnoty a normy	47
2.3.2. Právo a morálka.....	50
2.3.2.1 Odmietnutie morálky v práve – právny pozitivizmus	53
2.3.2.2. Psychologizmus v práve	55
2.3.2.3. Právo a morálka v súčasnej teórii práva	57
2.4. Právo a spravodlivosť.....	61
2.5 Právo a rovnosť	65
2.5.1. Politická rovnosť	67
2.5.2. Rasová rovnosť a rasizmus.....	67
2.5.3. Rovnosť pohlaví	69

2.5.4. Rovnosť príležitostí	70
2.6. Legitimita práva.....	73
2.7. Kontinuita a diskontinuita práva	75
3. POJEM PRÁVO	78
3.1. Hľadanie pojmu právo	79
3.2 Funkcie práva	81
3.3. Štruktúra práva	83
3.3.1 Prirodzené právo a pozitívne právo.....	83
3.3.2. Objektívne právo a subjektívne právo.....	84
3.3.3. Absolútne právo a relatívne právo	86
3.3.4. Verejné právo a súkromné právo	87
3.3.5. Hmotné právo a procesné právo	88
4. TVORBA PRÁVA	90
4.1. Pojem tvorby práva	91
4.2. Koncepcie tvorby práva	92
4.3. Zásady tvorby právnych predpisov	94
4.3.1. Poslanie právnej regulácie.....	97
4.3.2. Faktory ovplyvňujúce kvalitu legislatívneho zámeru.....	100
4.4. Subjekty tvorby práva	107
4.5. Kontrola tvorby práva	111
4.6. Proces tvorby práva.....	116
4.6.1. Legislatívna iniciatíva	117
4.6.2. Prerokovanie návrhu zákona	118
4.6.3. Hlasovanie o návrhu zákona	122
4.6.4. Signácia zákona.....	123
4.6.5. Publikácia právneho predpisu a medzinárodnej zmluvy	124
4.7. Proces tvorby práva orgánov miestnej samosprávy	127
4.8. Proces tvorby komunitárneho práva.....	129
4.8.1. Legislatívny proces	129

4.8.2 Štádiá legislatívneho procesu	132
---	-----

5. PRAMENE PRÁVA..... 136

5.1. Pramene práva a ich klasifikácia	137
5.2. Pramene vnútroštátneho práva	138
5.2.1. Normatívne právne akty	138
5.2.2. Normatívne zmluvy.....	140
5.2.3. Precedens.....	141
5.2.4. Právna obyčaj	146
5.3. Pramene medzinárodného práva	148
5.3.1. Medzinárodné zmluvy.....	148
5.3.2. Medzinárodné obyčajové právo	149
5.3.3. Všeobecné právne zásady uznané „civilizovanými národmi“	149
5.3.4. Súdne rozhodnutia.....	151
5.3.5 Právne názory	151
5.4. Pramene Európskeho práva	151
5.4.1. Primárne právo	152
5.4.1.1. Zakladajúce zmluvy	152
5.4.1.2. Všeobecné právne zásady.....	153
5.4.1.3. Sankčný mechanizmus	158
5.4.2. Sekundárne právo.....	159
5.4.3. Atypické právne akty	163
5.4.4. Pramene Európskeho práva <i>sui generis</i>	163

6. INTERPRETÁCIA PRÁVA 168

6.1. Pojem interpretácia práva. Druhy interpretácie práva.....	169
6.2. Interpretácia podľa subjektov výkladu.....	170
6.3. Interpretácia podľa metódy výkladu práva.....	173
6.4. Interpretácia z hľadiska rozsahu právnej normy	178

7. PRÁVNÝ SYSTÉM	180
7.1. Pojem právny systém	182
7.2. Štruktúra právneho systému	185
7.3. Efektívnosť práva	189
7.3.1. Nerozpornosť právneho systému	190
7.3.2. Dynamika právneho systému	190
7.3.3. Statika právneho systému.....	191
8. VEĽKÉ PRÁVNE SYSTÉMY	194
8.1. Kontinentálny právny systém.....	196
8.2. Anglo – americký právny systém.....	198
8.3. Hybridné právne systémy	201
8.4. Náboženské právne systémy	212
8.5. Európske právo.....	216
9. PRÁVNA NORMA	220
9.1. Pojem právna norma.....	222
9.2. Znaký právnej normy	225
9.3. Štruktúra právnej normy.....	227
9.4. Druhy právnych noriem	230
9.5. Pôsobnosť právnych noriem.....	236
9.5.1. Miestna (teritoriálna) pôsobnosť právnych noriem ..	236
9.5.2. Osobná (personálna) pôsobnosť právnych noriem...	238
9.5.3. Časová (temporálna) pôsobnosť právnych noriem ..	243
9.5.3.1. Vznik právnej normy	243
9.5.3.2. Zrušenie a zánik právnej normy	245
9.5.3.3. Retroaktivita a aretrokativita	248
9.5.3.4. Intertemporalita právnych noriem	251

II. PRAKTICKÁ ČASŤ..... 253**10. REALIZÁCIA PRÁVA 254**

10.1. Právny vzťah	256
10.2. Právne skutočnosti.....	258
10.2.1. Vôľové ľudské správanie	259
10.2.1.1. Právne konanie	259
10.2.1.2. Druhy právnych úkonov	262
10.2.1.3. Neplatnosť právnych úkonov	262
10.2.1.4. Odporovateľnosť právnych úkonov	263
10.3. Určenie času a počítanie času v práve.....	264
10.3.1. Premlčanie práva, preklúzia práva a zánik práva ...	269
10.4. Právne udalosti	275
10.5. Právne domnienky (prezumpcie) a fikcie.....	276
10.6. Subjekty práva.....	277
10.6.1. Fyzické osoby.....	277
10.6.2. Právnické osoby	281
10.7. Zastúpenie subjektov v právnych vzťahoch.....	289
10.7.1. Zákonné zastúpenie	289
10.7.2. Zmluvné zastúpenie.....	291
10.8. Objekt právneho vzťahu	293
10.9. Obsah právneho vzťahu.....	293

11. APLIKÁCIA PRÁVA 295

11.1. Individuálny právny akt. Druhy individuálnych právnych aktov	296
11.2. Subjekty aplikácie práva	297
11.3. Druhy konania a princípy konania orgánov aplikácie práva.....	297
11.4. Štádiá aplikácie práva.....	300
11.4.1. Prípravné konanie.....	300
11.4.2. Začatie konania	303
11.4.3. Dokazovanie.....	303
11.4.4. Rozhodnutie	304

11.5. Platnosť a právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia	305
11.6. Nútený výkon rozhodnutia	306
11.7. Mimosúdne konanie	306
11.7.1. Mediácia	306
11.7.2. Rozhodcovské konanie.....	307
11.8. Analógia v práve	308
11.9. Medzery v práve a ich vyplňanie	311
11.9.1. Druhy medzier v zákone	314
11.9.2. Vyplňanie medzier v zákone	315
11.10. Sudcovské dotváranie práva.....	317
12. ZODPOVEDNOSŤ V PRÁVE.....	321
12.1. Trestná zodpovednosť fyzických osôb.....	322
12.2. Trestná zodpovednosť právnických osôb.....	326
12.3. Sankcie v medzinárodnom práve	331
12.4. Sankcie vo vnútroštátnom práve	332
12.4.1. Sankcie v súkromnom práve	333
12.4.2. Sankcie verejnom práve	335
12.5. Teórie trestania a účel trestu.....	338
LITERATÚRA.....	342